

VARMISTA

SÄHKÖTURVALLISUUS

KÄYTÄ

ASENNUKSISSA

AMMATTILAISTA

VARMISTA SÄHKÖTURVALLISUUS – KÄYTÄ ASENNUKSISSA AMMATTILAISTA

Kiinteitä sähköasennuksia saavat lain mukaan tehdä vain sähköalan ammattilaiset. Sähköturvallisuus varmistetaan käyttämällä ammattitaitoisia sähkösuunnittelijoita ja rekisteröityneitä urakoitsijoita.

Sähköasennustyöt sekä sähköasennusten ja sähkölaitteiden korjaus- ja huoltotyöt ovat sellaisia töitä, joita saavat tehdä vain sähköalan ammattilaiset. Ammatillinen pätevyys ja työkokemus eivät kuitenkaan yksistään riitä; lisäksi tarvitaan sähköurakointioikeudet.

Turvatekniikan keskus (TUKES) valvoo Suomessa sähköurakointitoimintaa ja pitää rekisteriä kaikista sähköurakoitsijoista. TUKESin Internet-sivuilla www.tukes.fi on rekisteri, josta löytyvät tiedot 14 000 toiminnanharjoittajasta.

LAITON SÄHKÖURAKOINTI ONGELMANA

TUKESin valvonnan kautta paljastuu joka vuosi urakoitsijoita, joilla ei ole laillista oikeutta tehdä sähköasennuksia työkohteessa. Valvontatulosten mukaan laitton urakointi on viime vuosien aikana lisääntynyt ja kohteet ovat entistä suurempia.

TUKES on käsitellyt muutaman vuoden aikana lähes sata tapausta, joissa asuntojen ja kiinteistöjen saneerauskohteissa on tehty laittomia sähköasennuksia. Näissä noin 50 tapauksessa asennukset ovat olleet vaarallisia.

SANEERAUSKOHTEET ERITYISTARKKAILUSSA

Keittiö- ja kylpyhuoneremonteissa ja muissa asuntojen saneerauksissa on laittomien sähkötöiden tekeminen erityisen riskialtista. Saneerauskohteiden sähkötyöt ovat vaativia ja etenkin keittiö- ja kylpyhuoneremonteissa turvallisuuden kannalta hyvin kriittisiä töitä. Tämän vuoksi saneerauskohteissa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että työt tekee laillistettu ammattilainen.

SÄHKÖTAPATURMAT JA SÄHKÖN AIHEUTTAMAT TULIPALOT

Suomessa syttyy joka vuosi noin 2000 sähköä aiheuttamaa tulipaloa, joissa menehtyy ihmisiä ja tuhoutuu omaisuutta. Sähköiskuihin kuolee vuosittain kolme henkilöä ja vakavia sähkötapaturmia sattuu noin 50 henkilölle.

Virheelliset ja huonosti tehdyt sähköasennukset tai sähkölaitteiden korjaukset ovat yhtenä syynä sähköpaloihin ja sähköiskuihin. Turvallisuusriski on erityisen suuri silloin, kun ammattitaidoton ja epäpätevä henkilö tekee sähkötöitä.

SUUNNITTELETKO ASUNTOREMONTTIA?

Asuntojen remontit, kuten keittiön tai kylpyhuoneen saneeraukset, ovat usein isoja ja kalliita urakoita. Tilat saatetaan uusii lattiasta kattoon. Samalla tehdään putkia ja sähköasennuksia. Yksi ja sama yritys saattaa tehdä koko remontin maalauksista kaakeloiteihin sekä putkiasennuksista sähköasennuksiin. Työn teettäjälle tällainen ratkaisu voi tuntua vaivattomalta. Remontin teettäjän pitää kuitenkin ensin varmistaa, että kyseisellä yrityksellä on sähkötöihin tarvittavat oikeudet. Mikäli näin ei ole, remonttiin sisältyvät sähkötyöt on teetettävä erikseen sellaisella sähköurakoitsijalla, jolla on kyseiset oikeudet. Työn teettäminen ammattitaidottomalla, oikeudettomalla urakoitsijalla on sekä laitonta että vaarallista.

VÄLTÄ VAARAT!

Sähkön käytön kuuluu olla turvallista. Virheelliset sähkölaitteiden valinnat ja sähköasennukset saattavat kuitenkin aiheuttaa vaaratilanteita. Sähköiskuja voi saada vaikka kylpyhuoneen peilikaapista, liedestä, valaisimesta tai sähköpatterista. Normaali sähkön käyttö ei olekaan enää turvallista, jos asennuksia ei ole suunniteltu ja tehty oikein.

Sähkölaitteiden laitetakuu edellyttää, että laite on asennettu oikein ja sitä käytetään käyttöohjeiden mukaisesti. Laitetakuu ei korvaa virheellisestä kytkennästä tai sijoituksesta aiheutunutta vauriota tai vahinkoa.

Vakuutusyhtiön suojeluohjeessa mainitaan, että sähkötöitä saavat tehdä vain lain, asetusten ja viranomais määräysten edellytykset täyttävät henkilöt ja yritykset. Jos talo palaa väärin tehdyn sähköasennuksen seurauksena, voi tulla ongelmia vakuutusyhtiön korvausten kanssa.

Asuntoa myydessä valistunut ostaja kysyy sähköasennusten turvallisuudesta ja pyytää nähtäväkseen sähköasennusten käyttöönottotarkastuspöytäkirjoja. Jos asennusten turvallisuutta ja laillisuutta ei pystytä todistamaan, saattaa se vaikeuttaa asunnon myyntiä. Sähkövahingon sattuessa vastuukysymykset nousevat esille vielä vuosienkin päästä.

Ammattitaidottomasti tehdyistä sähkötöistä ja vääristä laitevalinnoista joutuessaan asennuksia korjaamaan ja joskus jopa uusimaan kokonaan, jolloin kustannukset ovat moninkertaiset.

TOIMI OIKEIN!

Sähkölaitteiston haltijalla on vastuu sähköasennusten turvallisuudesta. Kun teetät asuntoon tai toimitilaan remonttia, johon liittyy sähköasennuksia, ole tarkkana sähkötöiden kanssa.

- Selvitä, että palvelua tarjoavalla yrityksellä tai sen käyttämällä aliurakoitsijalla on sähkötöihin tarvittavat oikeudet. Tarkista asia vaikkapa osoitteesta: www.tukes.fi/urakoitsijarekisteri.
- Tee kirjallinen sopimus tilaamastasi työstä. Näin varmistat kaikkien tilattujen töiden tekemisen ja selvennät vastuukysymyksiä.
- Varmista, että sähköurakoitsija tarkastaa asennukset ennen käyttöönottoa.
- Huolehdi, että saat tarvittavat asennuspiirustukset ja käyttöohjeet.
- Pyydä urakoitsijalta tarkastuspöytäkirja sähköasennusten käyttöönottotarkastuksesta. Hyvin pienistä asennustöistä, esimerkiksi pistorasian lisäyksestä, ei tällaista kuitenkaan tarvita. Tarkastuspöytäkirja on urakoitsijan antama vakuutus siitä, että sähkötyöt on tehty sähköturvallisuussäädösten mukaisesti.

TEKEEKÖ YRITYKSESI REMONTTEJA, JOIHIN LIITTYY SÄHKÖASENNUKSIA?

Työnantajalla on vastuu työturvallisuudesta. Työnantaja vastaa siitä, ettei työstä aiheudu vaaraa tai vahinkoa kenellekään, ei työn tekijälle eikä työn teettäjälle. Sähköasennusten turvallisuus on osa työturvallisuutta. Laittomasti sähkötöitä tekevä rikkoo myös työturvallisuussäädöksiä.

SÄHKÖTÖISTÄ SÄÄDETÄÄN LAISSA JA LAIN NOUDATTAMISTA VALVOTAAN

Sähköalan töistä säädetään sähköturvallisuuslaissa (410/1996). Lain mukaan sähkölaitteet ja -laitteistot on suunniteltava, rakennettava, valmistettava ja korjattava niin, ettei niistä aiheudu kenenkään hengelle, terveydelle tai omaisuudelle vaaraa. Sähkötöitä tekeville on annettu laissa ammattitaito- ja pätevyysvaatimukset.

TUKES valvoo sähköturvallisuuslain noudattamista. TUKESin valvontaan kuuluu mm. pistokoeluonteisia käyntejä toiminnanharjoittajien työpaikoille, rakennustyömaille ja saneerauskohteisiin. Laittomia urakointitapauksia käsitellään myös ilmoitusten perusteella.

Muista!

- Ennen sähkötöiden aloittamista toiminnasta on tehtävä ilmoitus TUKESille.
- Toiminnanharjoittajalla pitää olla palveluksessaan sähköturvallisuudesta huolehtiva sähkötöiden johtaja, jolla on riittävä pätevyys tehtävään.
- Jos yritykselläsi ei ole oikeuksia sähkötöiden tekemiseen, pitää sähkötyöt teettää rekisteröidyllä sähköurakoitsijalla.

LAITON URAKOINTI TULEE KALLIIKSI

Jos asennukset on tehty laittomasti, TUKES edellyttää sähkölaitteiston haltijalta selvitystä asennusten turvallisuudesta. Asennukset on tarkastettava ja kustannukset sekä tarpeelliset korjaustyöt tulevat tällöin laittoman sähkötyön tekijän tai teettäjän korvattavaksi. Joskus asennuksia on jopa jouduttu tekemään uudestaan ja purkamaan valmiita rakenteita sekä uusimaan pintamateriaaleja.

Laittomat sähkötyöt tutkitaan sähköturvallisuuslain rikkomisena ja niistä voi joutua maksamaan sakkoja ja vahingonkorvauksia.

MITKÄ SÄHKÖTYÖT EIVÄT EDELLYTÄ ILMOITUSTA?

Kiinteitä sähköasennuksia saavat tehdä vain sähköalan ammattilaiset. Joitakin sähkölaitteisiin liittyviä toimenpiteitä saavat kuitenkin tehdä myös muut kuin alan ammattilaiset. Myös näihin toimenpiteisiin liittyy sähkötapaturman riski. Henkilön, joka tekee näitä töitä, on oltava perehtynyt tai opastettu näihin tehtäviin ja turvallisuusvaatimuksiin.

Jokaiselle sähkönkäyttäjälle sallittuja toimenpiteitä:

- Yksivaiheisen jatkojohdon korjaus ja teko.
- Sähkölaitteen rikkoontuneen yksivaiheisen liitäntäjohdon ja pistotulpan vaihto.
- Valaisimen liitäntäjohdon rikkoontuneen välikytkimen vaihto.
- Sisustusvalaisimen liittäminen valaisinliittimellä eli ”sokeripalalla”.
- Kiinteässä asennuksessa valaisinliittimen eli ”sokeripalan” korvaaminen uuden järjestelmän mukaisella valaisinliitinpistorasialla sekä vioittuneen valaisinliitinpistorasian vaihto.
- Valaisinpistotulpan asennus ja vioittuneen tulpan vaihto.
- Jännitteettömäksi tehtyjen pistorasioiden ja kytkimien kansien irrottaminen esim. maalaamisen ja tapetoinnin ajaksi ja rikkoutuneiden kansien vaihto.

TUKESin Internet-sivuilta www.tukes.fi löydät tietoa sähköturvallisuudesta. Sivuilta löytyvät TUKESin esitteet ja oppaat, säädökset ja ohjeet, rekisterit sekä tutkintovaatimukset.

TUKES

TURVATEKNIIKAN KESKUS

PL 123 (Lönnrotinkatu 37), 00181 HELSINKI

puhelin (09) 616 71, faksi (09) 6167 466

www.tukes.fi